

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра міжнародного бізнесу та економічної теорії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В. о. декана факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Т. В. Мірошніченко
“28” серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА ТА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІ ЗВ'ЯЗКИ УКРАЇНИ
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
галузь знань 29 «Міжнародні відносини»
(шифр і назва)
спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»
(шифр і назва)
освітня програма «Міжнародний бізнес»
(шифр і назва)
вид дисципліни за вибором
(обов'язкова / за вибором)
факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2024 / 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“28” серпня 2024 року, протокол №19

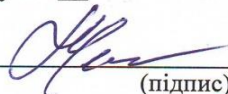
РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Майборода О.Є. - к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

Протокол від “26” серпня 2024 року № 24

В.о. завідувача кафедри

Руслан ЧЕМЧИКАЛЕНКО

(підпис)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проектної групи) «Міжнародний бізнес» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Гарант освітньо-професійної програми (керівник проектної групи) «Міжнародний бізнес» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Ірина ДЕРІД

(підпис)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від “28” серпня 2024 року № 16

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Олена МИКОЛЕНКО

(підпис)

Вступ

Програма навчальної дисципліни «Зовнішня політика та зовнішньоекономічні зв'язки України» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес», підготовки бакалаврів спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1 **Мета викладання** навчальної дисципліни «Зовнішня політика та зовнішньоекономічні зв'язки України» є засвоєння теоретичних основ та набуття практичних компетентностей і навичок, комплексних знань щодо забезпечення економічної ефективності зовнішньоекономічної діяльності України.

1.2. **Основними завданнями** вивчення дисципліни «Зовнішня політика та зовнішньоекономічні зв'язки України» є:

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК4.. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

- формування наступних спеціальних (фахових) компетентностей:

ФК1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.

ФК5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них.

ФК6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі .

ФК9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

ФК10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

ФК12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

ФК13. Здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах.

ФК14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ФК15. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

1.3. Кількість кредитів–3.

1.4. Загальна кількість годин–90 год.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни
За вибором
Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки
2-й
Семестр
4-й
Лекції
12 год.
Практичні, семінарські заняття
- год.
Лабораторні заняття
- год.
Самостійна робота
78 год.
Індивідуальні завдання
Контрольна робота (20 годин в межах самостійної роботи)

1.6. Загальні результати навчання:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

ПРН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН2. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію.

ПРН4. Систематизовувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендегенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН8. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції

ПРН9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

ПРН16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

ПРН17. Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.

ПРН20. Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

ПРН22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Сутність та види зовнішньоекономічних зв'язків.

Зовнішньоекономічна політика: сутність, типи, принципи та основні напрямки реалізації. Визначення зовнішньоекономічних зв'язків. Функції, що виконують зовнішньоекономічні зв'язки. Класифікація зовнішньоекономічних зв'язків: зовнішньоторгові, фінансові, виробничі, інвестиційні. Державне регулювання зовнішньоекономічних зв'язків. Державні органи України з регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Законодавство України з регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Зовнішньоекономічна політика: сутність, типи, принципи та основні напрямки реалізації.

Тема 2. Зовнішня політика та зовнішньоторговельні зв'язки України.

Пріоритети зовнішньої політики України. Статистичні дані зовнішньої торгівлі України. Аналіз динаміки та проблем зовнішньої торгівлі України. Основні торговельні партнери України. Тарифне та нетарифне регулювання зовнішньої торгівлі в Україні.

Тема 3. Місце ЄС в зовнішній політиці України.

Торговельно-економічне співробітництво Україна-ЄС. Місце ЄС в зовнішній політиці України. Допомога ЄС в протидії збройній агресії РФ. Статус кандидата в ЄС. Положеннями розділу IV "Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею" Угоди про асоціації між Україною та ЄС. Динаміка лібералізації зовнішньої торгівлі між Україною та ЄС відповідно до положень поглибленої та всеосяжної зони вільної торгівлі. Структура експорту та імпорту між Україною та ЄС.

Тема 4. Зовнішньополітичні та зовнішньоекономічні зв'язки України та Польщі

Аудит зовнішньої політики Україна – Польща. Допомога Польщі в протидії збройній агресії РФ. Аналіз динаміки змін у торгівлі між Україною та Республікою Польща з моменту вступу Польщі до ЄС. Товарна структура торгівлі між Україною та Республікою Польща. Торгівля послугами Україною та Республікою Польща.

Тема 5. Зовнішньополітичні та зовнішньоекономічні зв'язки України та Туреччини.

Аудит зовнішньої політики Україна – Туреччина. Інтереси України щодо Туреччини та Туреччини щодо України. Роль Туреччини в протидії збройній агресії РФ. «Економізація» двосторонніх відносин. Аналіз торгівлі України та Туреччини. Механізм вдосконалення двосторонніх торговельно-економічних відносин між Україною та Туреччиною.

Тема 6. Зовнішньополітичні та зовнішньоекономічні зв'язки України із Індією та Китаєм.

Сучасні українсько-індійські відносини. Ставлення Індії до збройної агресії РФ. Огляд ринку Індії. Експортно-імпортні відносини України та Індії. Огляд перспективності пріоритетних товарів. Митні тарифи в торгівлі з Індією. Аудит зовнішньої політики: Україна-Китай. Ставлення Китаю до агресії РФ. Огляд ринку КНР. Торговельна статистика Україна-КНР. Пріоритетні товари.

Тема 7. Зовнішньополітичні та зовнішньоекономічні зв'язки України із Білоруссю та Молдовою

Аудит зовнішньої політики Україна – Білорусь. Нові тенденції розвитку зв'язків України та Білорусі. Місце Білорусі в збройній агресії РФ проти України. Аналіз торговельних зв'язків України та Білорусі. Специфіка зовнішньої політики Україна-Молдова. Позиція Молдови щодо збройної агресії РФ. Аналіз торговельних зв'язків України та Молдови.

Тема 8. Зовнішньополітичні та зовнішньоекономічні зв'язки України та США.

Аудит зовнішньої політики Україна – США. Роль США в протидії збройній агресії РФ. Українсько-Американська Рада з торгівлі та інвестицій. Торговельно-економічне співробітництво України та США на сучасному етапі. Митне регулювання імпорту металопродукції в США і інтереси України.

Тема 9. Транзитний потенціал України на міжнародному ринку.

Поняття режиму транзиту. Транзитне мито в Україні. Транзит газу територією України: проблеми та перспективи. Місце України в проектах міжнародних транспортних коридорів.

Тема 10. Туристична політика України. Україна на світовому ринку туристичних послуг.

Державна політика України у сфері туризму. Передумови формування стратегічної пріоритетності сфери туризму в економіці України. Інфраструктура Українського туристичного бізнесу. Позиціонування Семи чудес України на світовому ринку туристичних послуг. Статистика розвитку міжнародного туризму в Україні. Проблеми та перспективи післявоєнного відродження туристичного сектору.

Тема 11. Прикордонне і транскордонне співробітництво як види зовнішньоекономічних зв'язків України

Закон України «Про транскордонне співробітництво». Сутність поняття Єврорегіон. Єврорегіони України та проблеми розвитку зовнішньоекономічних зв'язків у них. Про затвердження Державної програми розвитку транскордонного співробітництва на 2016-2020 роки.

Тема 12. Зовнішня міграційна політика України.

Міжнародна міграція робочої сили як особлива форма зовнішньоекономічних зв'язків України. Зміст та функції державної міграційної політики України. Сутність міграції, класифікація міжнародної міграції. Зростання міжнародної мобільності населення. Трудова міграція з України. Освітня міграція з України. Шукачі притулку з України. Міграція в Україну. Неврегульована міграція. Огляд міграції населення України після нападе РФ.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	Заочна форма					
	Усього	у тому числі				
л		с	лаб	інд	ср	
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Сутність та види зовнішньоекономічних зв'язків.	5	1				4
Тема 2. Зовнішня політика та зовнішньоторговельні зв'язки України.	5	1				4
Тема 3. Місце ЄС в зовнішній політиці України.	6	1				5
Тема 4. Зовнішньополітичні та зовнішньоекономічні зв'язки України та Польщі	6	1				5
Тема 5. Зовнішньополітичні та зовнішньоекономічні зв'язки України та Туреччини.	6	1				5
Тема 6. Зовнішньополітичні та зовнішньоекономічні зв'язки України із Індією та Китаєм.	6	1				5
Тема 7. Зовнішньополітичні та зовнішньоекономічні зв'язки України із Білоруссю та Молдовою	6	1				5
Тема 8. Зовнішньополітичні та зовнішньоекономічні зв'язки України та США.	6	1				5
Тема 9. Транзитний потенціал України на міжнародному ринку.	6	1				5
Тема 10. Туристична політика України. Україна на світовому ринку туристичних послуг.	6	1				5
Тема 11. Прикордонне і транскордонне співробітництво як види зовнішньоекономічних зв'язків України	6	1				5
Тема 12. Зовнішня міграційна політика України.	6	1				5
Контрольна робота	20					20
Усього годин	90	12				78

4. Теми семінарських занять

Не передбачено.

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на заняття за Тема 1. Сутність та види зовнішньоекономічних зв'язків. Прочитати рекомендовані наукові статті. Підготуватися до дискусії	4
2.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на заняття за Тема 2. Зовнішня політика та зовнішньоторговельні зв'язки України. Прочитати рекомендовані наукові статті. Підготуватися до дискусії	4
3.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на заняття за Тема 3. Місце ЄС в зовнішній політиці України. Прочитати рекомендовані наукові статті. Підготуватися до дискусії	5
4.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на заняття Тема 4. Зовнішньополітичні та зовнішньоекономічні зв'язки України та Польщі, прочитати рекомендовані наукові статті. Підготуватися до дискусії	5
5.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на заняття за Тема 5. Зовнішньополітичні та зовнішньоекономічні зв'язки України та Туреччини. Прочитати рекомендовані наукові статті. Підготуватися до дискусії	5
6.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на заняття за темою Тема 6. Зовнішньополітичні та зовнішньоекономічні зв'язки України із Індією та Китаєм. Прочитати рекомендовані наукові статті. Підготуватися до дискусії	5
7.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на заняття за Тема 7. Зовнішньополітичні та зовнішньоекономічні зв'язки України із Білоруссю та Молдовою. Прочитати рекомендовані наукові статті. Підготуватися до дискусії	5
8	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на заняття за Тема 8. Зовнішньополітичні та зовнішньоекономічні зв'язки України та США. Прочитати рекомендовані наукові статті. Підготуватися до дискусії	5
9	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на заняття за Тема 9. Транзитний потенціал України на міжнародному ринку. Прочитати рекомендовані наукові статті. Підготуватися до дискусії	5
10	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на заняття за Тема 10. Туристична політика України. Україна на світовому ринку туристичних послуг. Прочитати рекомендовані наукові статті. Підготуватися до дискусії	5
11	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на заняття за Тема 11. Прикордонне і транскордонне співробітництво як види зовнішньоекономічних зв'язків України. Прочитати рекомендовані наукові статті. Підготуватися до дискусії	5
12	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на заняття за Тема 12. Зовнішня міграційна політика України. Прочитати рекомендовані наукові статті. Підготуватися до дискусії	5
13	Виконання контрольної роботи	20
15	Разом	78

6. Індивідуальні завдання

Контрольна робота, на виконання якого передбачено час із загального обсягу самостійної роботи студента.

Обсяг роботи має становити 10-15 аркушів, надрукованих Nimes New Roman, 14, інтервал 1,5, із зазначенням використаних джерел та наявністю посилань на них (посилання надаються у квадратних дужках по тексту, наприклад [4, с. 55]). Список використаних джерел має складатися не менше ніж із 10 джерел, зазначених в алфавітному порядку або в порядку згадування. Більшість джерел мають бути новими. Робота повинна містити аналіз поставленої проблеми на основі існуючих даних, думок експертів, власних суджень та висновків студента.

Орієнтовна структура контрольної роботи :

1. Розкрийте основні положення згідно теми (теоретична частина питання)
2. Основні результати, проблеми, перспективи (практична частина питання)
3. Сформулюйте власний висновок, рекомендації, оцінку проблем та перспектив (творчо- наукова частина питання)

Максимальний бал можна отримати лише за виконання вимог до оформлення, давши відповідь на поставлене питання (проаналізувавши проблему), обов'язково із зазначенням власної думки та висновків.

Тема для кожного студента індивідуальний, її можна обрати самостійно або буде призначено викладачем.

Список використаних джерел оформлюється з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

7. Методи навчання

Методи навчання – взаємодія між викладачем і студентами, під час якої відбувається передача та засвоєння знань, умінь і навичок від викладача до студента, а також самостійної та індивідуальної роботи студента.

Відповідність методів навчання та форм оцінювання визначеним результатам навчання за ОПП віддзеркалює табл. 7.1

Таблиця 7.1

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентною «Зовнішня політика та зовнішньоекономічні зв'язки України»

Шифр ПРН (відповідно до ОНП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики / форми оцінювання
1	2	3	4
ПРН1	Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.	Лекція, розв'язання практичних задач та кейсів, демонстрація реальних прикладів щодо вирішення практичних завдань	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, тестів
ПРН2	Вільно спілкуватися з професійних питань державною та	Бесіда, пояснення, розповідь, робота	Оцінювання усних відповідей на

	іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію.	з книгою	семінарських заняттях, презентація результатів виконання практичних завдань
ПРН4	Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.	Лекція, розв'язання практичних задач та кейсів	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях
ПРН7	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	Робота в малих групах щодо виконання практичних завдань	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, тестів, презентація результатів виконання практичних завдань
ПРН8	ПРН8. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції	Лекція, дискусія щодо доповідей за темами семінарських занять	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, тестів
ПРН9	Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.	Робота в малих групах щодо виконання практичних завдань	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, тестів, презентація результатів виконання практичних завдань
ПРН16	Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.	Лекція, дискусія щодо доповідей за темами семінарських занять	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, тестів

ПРН17	Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.	Лекція, розв'язання практичних задач та кейсів, демонстрація реальних прикладів щодо вирішення практичних завдань	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, тестів
ПРН20	Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.	Лекція, розв'язання практичних задач та кейсів, демонстрація реальних прикладів щодо вирішення практичних завдань	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, тестів
ПРН22.	Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.	Лекція, розв'язання практичних задач та кейсів, демонстрація реальних прикладів щодо вирішення практичних завдань	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, тестів

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використанням сучасних освітніх технологій;
- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою статей, тез доповідей, есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу, публікацією чи відповідним сертифікатом);
- участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

8.Методи контролю

Методами контролю з дисципліни є поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Формами проведення поточного контролю з дисципліни є: перевірка написання контрольної роботи; підсумковий контроль у вигляді екзамену.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення заліку. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань – 40.

Час виконання – до 80 хвилин

За бажанням студент має можливість обрати тестову форму підсумкового контролю (білет містить 20 тестових завдань, студент одержує 2 бали за кожну вірну відповідь)

За підсумками поточного та підсумкового контролю студент може набрати від 0 до 100 балів включно.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль та самостійна робота		Разом	Залік	Сума
T1-T12	Контрольна робота	60	40	100
40	20			

Критерії оцінювання навчальних досягнень

При вивченні кожного розділу (теми) проводиться поточний контроль у вигляді виконання завдання. Студент може отримати від 1 до 5 балів за різні види завдань та 20 балів за виконання контрольної роботи (табл. 9.1). Максимально студент може отримати 60 балів в ході занять.

Таблиця 9.1

Критерії та методи оцінювання

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Тестування онлайн	виставляється здобувачу вищої освіти за одне тестове питання у випадку правильної відповіді. За кожною темою, де передбачено тестування, пропонується 10 тестових питань закритого типу та з декількома варіантами відповідей.	1-3
Робота над поточними завданнями	за логічну правильність дій та їх послідовність	1
	за відповідність арифметичних розрахунків еталонній відповіді	1
	за вміння інтерпретувати отримані результати	1-2
Робота над контрольним завданням	виставляється здобувачу вищої освіти, який досяг цілей завдання, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтувати власну думку	0-20

Підсумковий контроль засвоєння розділів здійснюється по їх завершенню на основі проведення заліку. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час вивчення зазначених тем.

Структура заліку:

діагностичне завдання (теоретичне питання) – 10 балів (1 теоретичне питання x 10 балів)

тести – 10 балів (5 тестових завдань x 2,0 бали);

практичне завдання – 20 балів.

Критерії оцінювання теоретичне питання:

1. Повнота та відповіді – 5 балів.

2. Знання сучасних пакетів прикладних програм, що вирішують поставлену проблему – 3 бали.

3. Наповненість відповіді прикладами практичного вирішення поставленої проблеми – 2 бали.

Критерії оцінювання поточних завдання:

1. За логічну правильність дій та їх послідовність – 3 бали.

2. За відповідність арифметичних розрахунків еталонній відповіді – 2 бали.

3. За вміння інтерпретувати отримані результати – 5 балів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	зараховано
70-89	
50-69	
1-49	не зараховано

10. Рекомендована література Основна література

1. Актуальні проблеми європейської та євроатлантичної інтеграції України: матеріали 17-ої регіон. наук.-практ. конференції. 14 травня 2020 року, м. Дніпро/ За аг. ред. Л.Л.Прокопенка. Д.:ДРІДУ НАДУ, 2020. – 392 с.

2. Дерід І.О. Міжнародний бізнес в умовах економічної інтеграції : методичні рекомендації до семінарських занять та самостійної роботи студентів спеціальності «Міжнародні економічні відносини», освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес», другого (магістерського) рівня вищої освіти. Харків : ХНУ імені В. Н Каразіна, 2020. – 72 с.

3. Транскордонне співробітництво: правові основи та успішні практики: посібник / Євчак Ю.Б., Зарді А., Лазур Я.В., Очкаї Д., Санченко А.Є., Сошников А.О., Устименко В.А., Фетько Ю.І. / за заг. ред. В.А. Устименка; ред.-упоряд. Гук А.К., Санченко А.Є. К., 2020. 152 с.

4. Balassa V. The Theory of Economic Integration. Routledge Revivals. 1961. 304 p

Допоміжна література

5. Варламова М.Л., Ковальова О. І., Козачишина А. С., Лясковець К. К.. Особливості інтеграційних процесів країн НАФТА. *Економіка і організація управління*. 2021. № 2 (42). С. 66-75

6. Галушка К.Ю., Дерід І.О. Специфіка регіональної інтеграції країн із різним ступенем забезпеченості природними ресурсами: аналіз країн Середнього Сходу та Північної Африки. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. №10. URL: <http://global-national.in.ua/issue-10-2016>

7. Грищенко Є.С., Скоробогатова Н.Є. Теоретичні аспекти визначення сутності міжнародної економічної інтеграції. *Економічний аналіз*. 2016. Т. 24. №1. С. 16-21. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi->

[bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21P03=FILE=&S21STR=ecan_2016_24\(1\)_4](http://bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21P03=FILE=&S21STR=ecan_2016_24(1)_4)

8. Концепція євроменеджменту як складова міжнародної інтеграції України: монографія / ред. док. екон. наук, професора І.О. Кузнецова. – Одеса: ОНЕУ, 2016. – 138 с.

9. Міжнародні економічні та суспільні відносини: стан, проблеми, перспективи розвитку: монографія / за ред. Л.М. Савчук, М.В. Корнєєва. – Дніпро: Пороги, 2021. – 488с.

10. Назаров М.І., Макаренко О.Я. Сучасний стан інтеграційних процесів у світі. *ЕКОНОМІКА І СУСПІЛЬСТВО*. 2018. Вип. 18. С. 57-65.
URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/18_ukr/9.pdf

11. Риндзак О.Т. Міжнародна економічна інтеграція у системі чинників у системі чинників державної міграційної політики. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. Вип. 3. С. 655-660.

12. Черних В.В. Міжнародні кластери: економічна сутність і класифікація. . *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. 2014. В. 118 (ч.1). С. 203-213.

13. Balassa V. Economic integration among developing countries. *World Bank Reprint Series: Number Thirty*. URL: https://documents1.worldbank.org/curated/en/634101468183540222/pdf/REP30000Econom0dev_elooping0countries.pdf

14. DIFFERENT PATHS TO ECONOMIC INTEGRATION IN EUROPE AND ASIA. *Asian Development Bank Institute*. 2019. №1063. URL: <https://www.adb.org/sites/default/files/publication/546911/adb-wp1063.pdf>

15. Economic Integration in Asia and Europe: Lessons and Policies/ Edited by Sang Chul Park, Chul Ju Kim, Farhad Taghizadeh-Hesary, and Pitchaya Sirivunnabood. Asian Development Bank Institute. 2021. 687 p. URL: <https://www.adb.org/sites/default/files/publication/723506/adb-book-economic-integration-asia-europe-lessons-policies.pdf>

16. López Camargo, Carvajal A. The Trade Effects of Regional Agreements and Economic Integration Processes in Europe, South America, and North America. *Latin American Journal of Trade Policy* 8 (2020). URL: <https://dialnet.unirioja.es/descarga/articulo/7863570.pdf>

17. Tejedor Estupiñán, Joan Miguel THEORIES AND METHODS OF REGIONAL INTEGRATION AND FREE TRADE AGREEMENTS. *Revista de Economía Mundial*, 2017. núm. 47. pp. 223-241

18. Pinelopi Koujianou Goldberg, Tristan Reed. Income Distribution, International Integration and Sustained Poverty Reduction. *Yale University, CEPR, and NBER 2World Bank Development Research Group*. 2020. URL: http://www.econ.yale.edu/~pg87/Poverty_market_size.pdf

19. Jeffrey Schott, Gary Hufbauer, Sherman Robinson, Raul Hinojosa-Ojeda, and Euijin Jung. The Future of North American Economic Integration. URL: <https://www.piie.com/commentary/speeches-papers/future-north-american-economic-integration>.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення

1. Звіти про виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/yevropejska-integraciya/vikonannya-ugodi-pro-asociaciyu/zviti-pro-vikonannya-ugodi-pro-asociaciyu>

2. Кулеба Д.: Нові можливості для українського бізнесу в ЄС та інвестиції – головний пріоритет європейської інтеграції у 2020 році. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/dmitro-kuleba-novi-mozhливosti-dlya-ukrayinskogo-biznesu-v-yes-ta-investiciyi-golovnij-prioritet-yevropejskoyi-integraciyi-u-2020-roci>

3. The World Bank. URL: <https://www.worldbank.org/en/home>
4. Africa REGIONAL INTEGRATION INDEX (ARII) PLATFORM.
URL: <https://arii.uneca.org/>
5. An official website of the European Union. URL: https://european-union.europa.eu/index_en
6. BRICS INFORMATION PORTAL URL: <http://infobrics.org/>
7. INDEX OF ECONOMIC INTEGRATION IN THE ASIA-PACIFIC URL:
<https://pecc.org/state-of-the-region-reports/294-2021-2022/915-chapter-3-index-of-economic-integration-in-the-asia-pacific>

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили

В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів / розпоряджень ректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам надається можливість скласти екзамен **дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Зовнішня політика та зовнішньоекономічні зв'язки України»** <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=11442> .